

22.03.2022 r.

BP.5132.75.2022

2022.96498.JBAY

E. S.A.

Decyzja nr 49/2022/BP

Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia

Na podstawie 109a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, z późn.zm.), zwanej dalej „ustawą o świadczeniach”, oraz art. 34 ust. 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. 2021 r. poz. 162, z późn.zm.), zwanej dalej „Prawem przedsiębiorców”, po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17 lutego 2022 r. (data wpływu do NFZ 22 marca 2022 r.), złożonego przez E. S.A. (zwanego dalej „Przedsiębiorcą”) o wydanie interpretacji indywidualnej w zakresie podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu,

uznają za nieprawidłowe stanowisko wnioskodawcy

zawarte we wniosku z dnia 17 lutego 2022 r., zgodnie z którym prokurenci ustanowieni uchwałą zarządu spółki akcyjnej i uzyskujący wynagrodzenie z tego tytułu, nie podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu na podstawie art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach a w konsekwencji, nie należy odprowadzać z tego tytułu składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 17 lutego 2022 r. E. S.A. z siedzibą w ..., KRS ..., REGON ..., NIP ..., zwane dalej: „Przedsiębiorcą”, zwróciło się do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia (data wpływu do organu 22 luty 2022 r.) o interpretację indywidualną w zakresie dotyczącym podlegania obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego prokurentów łącznych ustanowionych uchwałą Zarządu spółki akcyjnej i uzyskiwania z tego tytułu dodatkowego wynagrodzenia.

Do wniosku zostało załączone potwierdzenie uiszczenia opłaty od wniosku w kwocie 40 zł.

W opisie stanu faktycznego Przedsiębiorca wskazał, że na podstawie uchwały Zarządu spółki akcyjnej udzielono prokury łącznej kilku pracownikom. Z tytułu ustanowionej prokury - na mocy uchwały Zarządu Przedsiębiorcy - prokurenci otrzymują dodatkowe wynagrodzenie. Wnioskodawca podkreślił, że zakres obowiązków wynikających z tytułu ustanowionej prokury w żadnym stopniu nie pokrywa się z zakresem obowiązków wynikających z umowy o pracę. W związku z tym, w ocenie Wnioskodawcy, spółka w stosunku do wypłacanego prokurentom wynagrodzenia nie pełni roli płatnika i nie pobiera zaliczek na podatek. Wypłacane wynagrodzenie z tytułu prokury klasyfikowane jest do przychodów z innych źródeł, czyli do przychodów, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 201 r. poz. 1128).

Przedsiębiorca zadał we wniosku następujące pytania:

Czy w związku z ustanowieniem prokurenta na podstawie uchwały zarządu i pełniącego wyłącznie tę funkcję na tej podstawie, bez nawiązania stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej, prokurent podlega z tego tytułu obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego? Czy od wynagrodzenia prokurenta wypłacanego przez spółkę na podstawie uchwały zarządu, spółka jako płatnik zobowiązana jest odprowadzać składki na ubezpieczenie zdrowotne?

Zgodnie ze stanowiskiem Przedsiębiorcy wynagrodzenie wypłacane prokurentom nie stanowi podstawy do naliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne na podstawie art. 66 ust 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach. Prokura bowiem jak wynika z treści art. 109 1 kc i nast. jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę, które swoim zakresem obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa. Zarówno w art. 109(1) jak i art. 109(2) Kodeksu cywilnego, ustawodawca jednoznacznie stwierdza, że prokura jest szczególnym rodzajem pełnomocnictwa, ale nie jest funkcją czy stanowiskiem na które powołano osobę fizyczną. Konkludując Wnioskodawca wskazał, że udzielenie prokury nie jest powołaniem - w konsekwencji nie rodzi obowiązku podlegania ubezpieczeniu zwrotnemu i ewentualne otrzymywanie przez prokurenta wynagrodzenia zaliczane jest do przychodów o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i nie podlega wliczeniu do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia zważył co następuje.

Stanowisko Przedsiębiorcy jest nieprawidłowe.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z postanowieniami art. 109a ust. 1 i 2 ustawy o świadczeniach, Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia wydaje interpretacje indywidualne, o których mowa w art. 34 Prawo przedsiębiorców, jedynie w zakresie spraw dotyczących objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym, a sprawami tymi nie są sprawy dotyczące określania i naliczania wysokości składek na ubezpieczenie zdrowotne należące do właściwości organów ubezpieczeń społecznych. Wydawanie interpretacji indywidualnych w zakresie składek należy do właściwości organów ubezpieczeń społecznych na podstawie art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U z 2021 r. poz. 423 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 62a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2021 r., poz. 266 z późn. zm.).

Wobec powyższego Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia nie jest właściwy do udzielenia odpowiedzi w tym zakresie.

Odnosząc się do kwestii objęcia prokurenta obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym należy wskazać, co następuje.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby powołane do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie. Zastosowanie przywołanego tu przepisu prawa wymaga zatem kumulatywnego spełnienia dwóch przesłanek. Pierwsza z nich to powołanie do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania. Druga, pobieranie wynagrodzenia z tytułu pełnienia tej funkcji. Odnosząc się do pierwszej przesłanki, punktem wyjścia należy uczynić treść art. 109¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740, z późn. zm.). Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, prokura jest pełnomocnictwem udzielonym przez przedsiębiorcę podlegającego obowiązkowi wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, które obejmuje umocowanie do czynności sądowych i pozasądowych, jakie są związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa.

W odniesieniu do spółki akcyjnej, zgodnie z art. 371 § 4 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526, z późn. zm.), powołanie prokurenta wymaga zgody wszystkich członków zarządu.

Prokura jako forma szczególna pełnomocnictwa jest więc udzielana (ustanawiana), przy czym w spółkach kapitałowych dochodzi do tego w drodze aktu powołania, o czym świadczy stosowanie przez prawodawcę wyrażenia „powołanie” w art. 208, art. 300⁵⁸ § 7, art. 300⁶⁴ § 2, art. 300⁷⁵ § 3, art. 371 § 4- Kodeksu spółek handlowych. Wykładnia językowa połączona z wykładnią systemową wewnętrzną ww. ustawy prowadzi zatem do wniosku, że ustanowienie pełnomocnictwa szczególnego typu, jakim jest prokura, wymaga dokonania czynności prawnej, którą prawodawca wskazał w art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Zgoda na powołanie prokurenta, wyrażona - jak w przypadku opisanym we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej - w formie uchwały, stanowi więc podstawę powołania danej osoby do pełnienia roli prokurenta.

Dodatkowo, celem wzmocnienia przyjętej wykładni art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, można zauważyć, że w uzasadnieniu projektu ustawy zmieniającej w tym zakresie ustawę o świadczeniach, wskazane zostało, że intencją wprowadzenia nowego przepisu art. 66 ust. 1 pkt 35a do ustawy o świadczeniach było objęcie prokurentów obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym. Jak wskazano bowiem w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 1532 i 1532-A, Sejm IX kadencji): „Zaproponowana zmiana art. 66 ust. 1 ustawy o NFZ polega na zrównaniu praw i obowiązków osób podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu z osobami powołanymi do pełnienia funkcji na mocy aktu powołania, które z tego tytułu pobierają wynagrodzenie (są to m.in. członkowie zarządu, członkowie Komisji Rewizyjnej, prokurenci oraz członkowie komisji egzaminacyjnych)”. Jak z kolei wynika z dalszej części uzasadnienia, zamiarem prawodawcy, a więc ratio legis art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zdrowotnych, było objęcie ww. podmiotów obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym: „Objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym tej grupy osób, będzie skutkowało zapewnieniem dodatkowych środków w systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego oraz pełniejszą realizacją zasady solidaryzmu społecznego. W aktualnym stanie prawnym ww. osoby w sytuacji, w której nie posiadają obowiązkowego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego są zgłaszane m.in. do ubezpieczenia jako członkowie rodziny przez współmałżonka posiadającego własny tytuł ubezpieczeniowy.” Mając na uwadze powyższe rozważania przyjąć należy, że została spełniona pierwsza przesłanka determinująca zastosowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach.

Odnosząc się z kolei do drugiej z przesłanek warunkujących zastosowanie treści art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach zaznaczyć trzeba, że wynagrodzenie, o którym mowa w omawianym tu przepisie prawa należy rozumieć szeroko, jako wszelką formę przychodu przewidzianą przez przepisy prawa podatkowego, stanowiącą podstawę ustalenia obowiązków daninowych. Obecne brzmienie art. 81 ust. 8 pkt 11a ustawy o świadczeniach zdrowotnych wskazuje, że kwota odpowiadająca wysokości wynagrodzenia otrzymywanego z tytułu powołania, stanowi podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne. Prawodawca nie ograniczył wskazanej kategorii „wynagrodzenia” do żadnych konkretnych źródeł przychodu, a zatem wszelkie przychody związane z pełnieniem funkcji na podstawie „aktu powołania” stanowią podstawę ustalenia składki zdrowotnej.

Biorąc pod uwagę zarysowany powyżej stan faktyczny oraz zważywszy na treść art. 66 ust. 1 pkt 35a ustawy o świadczeniach, stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie ziściły się wszystkie przesłanki, które warunkują powstanie obowiązku podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu. Prokurent jest bowiem powoływany do pełnienia tej funkcji, a nadto uzyskuje wynagrodzenie w związku z pełnioną funkcją. Z tych względów stanowisko własne Przedsiębiorcy przedstawione we wniosku o wydanie interpretacji indywidualnej należy uznać za nieprawidłowe.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji stronie przysługuje:

- 1) na podstawie art. 34 ust. 5 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. 2021 poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „k.p.a.”, prawo wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy albo
- 2) na podstawie art. 127a k.p.a., w zw. z art. 127 § 3 k.p.a., prawo zrzeczenia się prawa wniesienia do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Oświadczenie o zrzeczeniu należy złożyć do Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia otrzymania decyzji. Z dniem doręczenia Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, albo
- 3) na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn.zm.) prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, z pominięciem wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia ul. Rakowiecka 26/30, 02-528 Warszawa, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Na podstawie art. 214, art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz na podstawie § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 221, poz. 2193, z późn.zm.) strona jest zobowiązana uiścić wpis stały od skargi w wysokości 200 złotych.

Na podstawie art. 243 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi strona, która spełnia ku temu przesłanki, może ubiegać się o przyznanie prawa pomocy.

Na podstawie art. 35 ust. 1 Prawa przedsiębiorców interpretacja indywidualna nie jest wiążąca dla przedsiębiorcy, z tym że przedsiębiorca nie może być obciążony sankcjami administracyjnymi, finansowymi lub karami w zakresie, w jakim zastosował się do uzyskanej interpretacji indywidualnej ani daninami w wysokości wyższej niż wynikające z uzyskanej interpretacji indywidualnej.